

Kraków, 30 czerwca 2010 r.

Sz. Pani Minister
Ewa Kopacz
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

SKARGA

Polskie Towarzystwo Psychoterapii Integratywnej wnosi skargę na powstały w Ministerstwie Zdrowia *Projekt ustawy o niektórych zawodach medycznych i zasadach uzyskiwania tytułu specjalisty w innych dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia* z dnia 31.05.2010 r. w związku z wadami procesu legislacyjnego oraz wadami prawnymi samej ustawy.

W zakresie wad procesu legislacyjnego:

1. **Brak konsultacji społecznych** ostatniego projektu ustawy z dn. 31.05.2010 r., który zawiera zasadnicze zmiany i odmienne rozwiązania w stosunku do dwóch projektów rzeczywiście konsultowanych – z roku 2006 i 2008.
2. Najnowsze zmiany wprowadzają niespotykany w światowych standardach dwuetapowy system szkolenia, co rodzi **przypuszczenie niejawnego lobbingu**, ponieważ od 2006 roku podjęto ogromne wysiłki w kierunku wypracowania wspólnego stanowiska w kwestii kształcenia psychoterapeutów i Polska Rada Psychoterapii we współpracy z Ministerstwem Zdrowia opracowała standardy kształcenia w zawodzie psychoterapeuty tj. minimum 1200 godzin szkolenia w ciągu co najmniej 4 lat oraz szczegółowe wymogi ilościowe i merytoryczne. Postulaty środowiska zawodowego psychoterapeutów są pomijane przez autorów tekstu ustawy, będących najprawdopodobniej urzędnikami Ministerstwa Zdrowia. Natomiast szeroko są umieszczane w ustawie rozwiązania realizujące interesy innych zawodów (np. lekarzy), kosztem zawodu psychoterapeuty.
3. **Domniemania o niejawnym lobbingu** są tym bardziej uzasadnione, że liczne sformułowania obecne w uzasadnieniu i rozwiązaniach ustawy są znane z wystąpień publicznych oraz polskiej psychiatrycznej literatury fachowej, podczas gdy na liście legalnych lobbystów (wymaganej Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Zdrowia, z dnia 14 marca 2006) nie ma żadnego podmiotu prowadzącego działalność na rzecz Ustawy o Zawodach Medycznych.

W zakresie wad prawnych samej ustawy:

1. **Rozwiązania autorów projektu oparto na niedostatecznej wiedzy na temat zawodu psychoterapeuty.** Psychoterapia nie jest zawodem wyłącznie medycznym. Pomimo, że jest zawodem zajmującym się leczeniem zaburzeń i schorzeń psychicznych, nie można go zredukować do zawodu medycznego. Jest zawodem wolnym i przynależnym zarówno do dziedziny nauk społecznych, jak i przyrodniczych. Dlatego umieszczenie psychoterapii pośród zawodów medycznych zależnych od lekarza jest wyrazem błędnych wyobrażeń urzędników na temat zawodu psychoterapeuty i będzie prowadzić do obniżenia kompetencji psychoterapeuty i naruszenia dobra pacjentów.
2. **Usytuowanie zawodu psychoterapeuty w grupie zawodów medycznych średniego szczebla** pozbawia ten zawód samodzielności i skutkuje ograniczeniem czynności psychoterapeuty. Podczas gdy jest to zawód autonomiczny, wymagający ukończenia studiów wyższych i 7-10 letniego kształcenia podyplomowego.
3. Dziwny projekt dwuetapowego procesu szkolenia, **narusza porozumienia wypracowane w toku konsultacji społecznych poprzednich projektów.**
4. Polskie środowisko psychoterapeutów skutecznie współpracuje, czego dowodem jest wypracowanie wspomnianych wyżej standardów kształcenia. To przeczy stwierdzeniu, jakoby miała miejsce „rozbieżność interesów poszczególnych towarzystw i innych podmiotów szkolących”, które w piśmie przewodnim projektu (MZ-PR-WL-0212-13893-7/MR,AB/10) ma uzasadniać odgórne narzucenie przez ministerialnych urzędników dwuetapowej formuły kształcenia.
5. Przepisy przejściowe legitymizują dokumenty potwierdzające uprawnienia zawodowe jedynie tych organizacji, które wydawały je w oparciu o standard 1200 godzinnego szkolenia. Ponieważ wiele towarzystw, w tym Polskie Towarzystwo Psychiatryczne nie stawiało takiego wymogu, **projekt ustawy narusza prawa nabyte wielu posiadaczy certyfikatów psychoterapeuty wydanych przed rokiem 2006.**
6. **Nierzetelne, oparte na zafalszowanych przesłankach uzasadnienie projektu z 31.05.10** zawarte w piśmie przewodnim MZ-PR-WL-0212-13893-7/MR,AB/10.
Autor projektu ustawy błędnie opisuje zagrożenia płynące z braku kwalifikacji w psychoterapii niesłusznie ogranicza je do skutków niedodiagnozowania chorób somatycznych. Zasadnicze zagrożenie w psychoterapii (ok.10 % psychoterapii powoduje pogorszenie) płynie z deficytów osobowościowych i braku praktycznych umiejętności psychoterapeutów. Destrukcyjny wpływ psychoterapeuty może owocować zaostreniem dolegliwości psychicznych, aż do zagrożenia życia włącznie. Badania empiryczne ostatniej dekady (Norcross 2010, Wampold 2001) wskazują, że to cechy psychoterapeuty odgrywają kluczową rolę w jego efektywności. Dlatego preselekcja do zawodu oparta nie na wiedzy, lecz na ocenie predyspozycji osobowościowych jest podstawowym działaniem chroniącym pacjentów. Zaś nabycie podstaw wiedzy medycznej jest łatwe do spełnienia i gwarantowane w standardach szkolenia wypracowanych przez Polską Radę Psychoterapii. Psychoterapeuta wyszkolony przez profesjonalne stowarzyszenie w toku swojego kształcenia jest przygotowany do rozpoznania potrzeby skonsultowania pacjenta przez lekarza.
7. Ponadto, w w/w piśmie przewodnim, **autor projektu dokonał nadużycia powołując się na Dyrektywę UE** (Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych).
Dyrektywa ta nie mówi o psychoterapii. Podkreśla natomiast ważność stowarzyszeń dla danej profesji oraz akcentuje ważność kwalifikacji zdobywanych na poziomie europejskim. W naszej profesji większość stowarzyszeń ma afiliacje europejskie i światowe, a tym samym kwalifikacje europejskie i międzynarodowe. Tak więc przywoływana Dyrektywa *de facto* jest silnym wskazaniem na rzecz zachowania

swobody kształcenia i autonomii zawodu psychoterapeuty.

W związku z powyższym wnosimy o wyłączenie zawodu psychoterapeuty z *Projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych i zasadach uzyskiwania tytułu specjalisty w innych dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia* z dn. 31.05.2010 r.

Z wyrazami szacunku

W imieniu Zarządu Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Integratywnej

Milena Karlińska-Nehrebecka - Wiceprezes PTPI